

آلینجاق اولدوزو قشقای تورکجه سینه میتیلر

فتانه مرادی قره قانی

انتشارات نوید شیراز

سرشناسه	: مرادی قره قانی، فتانه
عنوان و نام پدید آور	: آلالینجاق اولدوزو (قشقای تورکجه سینه میتیللر)
مشخصات نشر	: فتانه مرادی قره قانی، شیراز، ۱۳۸۷
مشخصات ظاهری	: ۱۴۴ ص:، مصور.
شابک	: ۱۹۰۰۰ ریال 978-964-358-579-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: ترکی.
موضوع	: داستانهای ترکی -- ایران -- قرن ۱۴.
رده بندی کنگره	: PL۳۱۴/۳۸۵۴۱۷
رده بندی دیویی	: ۸۹۴/۳۶۱۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵-۵۰۸۲۵م

آلالینجاق اولدوزو قشقای تورکجه سینه میتیللر نوشته: فتانه مرادی قره قانی

با مقدمه: دکتر محمدزاده صدیق

گرافیک: کانون تبلیغات کلید □ لیتوگرافی و چاپ: واصف

ویراستار: حسین جدی (بایات) □ نقاش: سپیده کریمی فر

چاپ اول: ۱۳۸۷ □ حق چاپ محفوظ □ تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

ناشر: انتشارات نوید شیراز

دفتر شیراز - تلفن ۶۲-۲۲۲۶۶۶۱ نمابر ۲۲۲۹۶۷۶-۰۷۱۱ ص.پ. ۷۱۳۶۵/۶۶۶

دفتر تهران - تلفن ۵۹۴۵-۸۸۹۰ نمابر ۸۸۹۲۱۵۲۲-۰۲۱

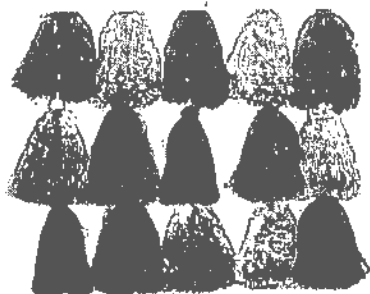
پست الکترونیکی: [navid_publication @ Yahoo.com](mailto:navid_publication@yahoo.com)

وب سایت: www.navidshiraz-pub.com

ISBN: 978-964-358-579-2

شابک: ۲-۵۷۹-۳۵۸-۹۶۴-۹۷۸

۱۹۰۰ تومان

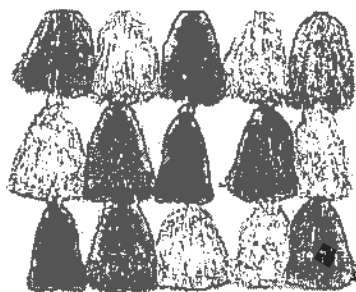
بو نڇه صفحه يازيم لري باقيش ليريم
بو عزيز ليريمه:

- رحمتي بويوگ انام (آنام اناسي)
آزايو مونا كي منيم يولومينگ چراغي
ايدى.
- آناموسان-آنام كي ايگيرمي ايل منيم
گولوشيمين گولديلرو غيغيلريمين ده
اغلاديلر.
- (فرزاد) تاتام اوغلونه كي بو يولده منه
داغ تكين آرخا داشدير.
- قرداشلريم كي منيم ميتيللريمه اوره گ
بوجاقوندان قولاق آسديلر.

و

- جناب سرهنگ جهانپور شهبازيان، كي
اوگود لارينان يولو منيم
چنرايشيقلانديردي، تشكر انديرم.

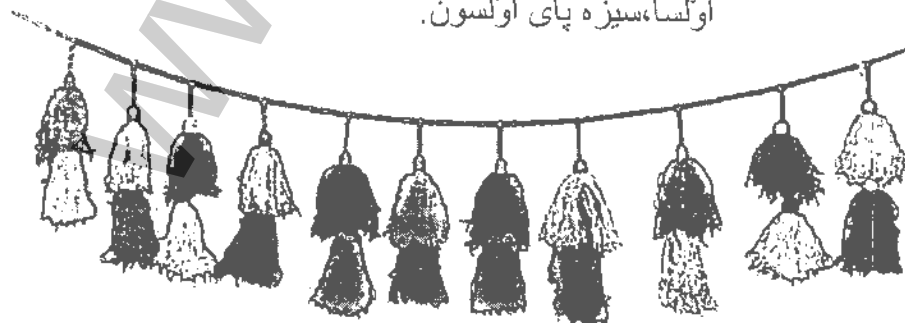

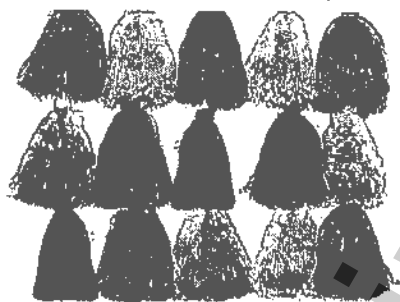
• اونماقونم خلخيندن (قراقانلو) كى انشىدمه
لى سوره لرینی منه بللیندیر دیلر چوخ
ممنون دنییره م.

بویوگ گوزوكملى اوستادوم حسین
جدي (بايات) دان:

چگديكنگ امگ ديه رلى بيلملى دييل.
اوتوز ايل اوخوديگى، گزديگى نن گوردیگی
و بيلديگينگی هنج گوز تيكمه ميش اينان
منه بللیندیردی.

سوزده كوزچوك و آچاقام كى باشارام
سيزينگ ياراشمالى ده يرلى بير كلمه يازام.
بو دونيا كيتابينينگ سرين چاپلاريندان،
اوجا داغلاريندان، گويچگ باغلاريندان،
چيچگلى گوللاريندان هر نه گوزه ليگ
اولسا، سيزه پاي اولسون.

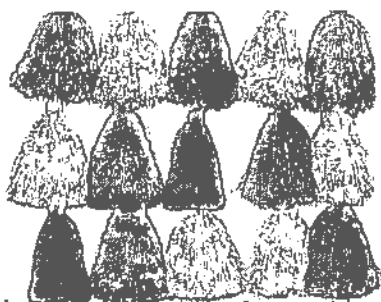
چند کلمه

اعتنا به فرهنگ بومی در روزگار ما، کار صافی ضمیران و پاکانی است که نمی‌خواهند اسیر هجمه‌های فرهنگی بیگانه شوند و با تلاشی پر توش و توان که دشوار و در عین حال، بسیار شیرین است، می‌خواهند که بر صدهزاران جلوه‌ی فرهنگ قومی و بومی چشم بگشایند و نادیدنی‌ها را ببینند و از لذت و جذابیتی که به دست می‌آورند، دیگران را نیز بهره‌ور سازند. یکی از مجموعه‌های فرهنگی بسیار غنی کشور ما، «فرهنگ قشقایی» است که تا بخوابی پویایی و لطافت دارد و دریایی از حکمت و معارف و تجارب نیاکان فرهیخته‌ی‌مان را چونان مردم‌ریگی معنوی به دست ما سپرده است.

فرزندان ایل قشقایی- که در تاریخ معاصر به «ایل سرافراز» معروف شده است - در سال‌های اخیر، نگاهی متفاوت به میراث معنوی باز مانده از هزاره‌های گذشته‌ی ایل خود می‌اندازند.

اینان به دنبال کشف رشته‌های ناگسستنی پیوندهای تاریخی خود با دوران سازان اوغوزان، به پژوهش‌های دانشگاهی دست یازیده‌اند. واژنامه‌ی

ترکی قشقای را تدوین کرده‌اند. ضرب‌المثل‌ها،
اسطوره‌ها، افسانه‌ها و سروده‌های بومی را گرد
آورده‌اند.

تاریخ ادبیات مکتوب ترکی قشقای را نوشته‌اند. و
به آفرینش آثار هنری در قالب‌های نثر و نظم و به
شیوه‌ی نوین پرداخته‌اند.

آنچه زیر دست خواننده است، نمونه‌ای از این
تلاش‌هاست که از سوی خانمی نیکو بیان و نیکو نگار
نگاشته شده است، خانم فتانه مرادی، نخستین زنی در
روزگار ما که دست به نگارش به زبان توانمند و
شیرین ترکی قشقای زده است. نثری بدیع و زیبا که
تعبیراتی چونان:

آسلان اوره‌کلیم،

آلا گوزلوم،

سیجا بویلوم،

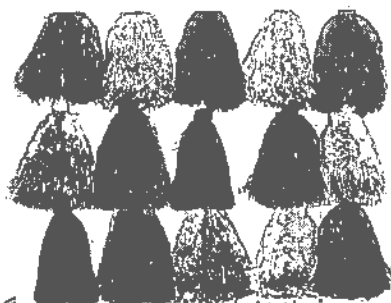
قولاچ قوللوم

را آرایه‌ی سخن ناب خود ساخته است.

خانمی که بازگشت به خویشتن خویش را در نگاه
به دوران معصومیت کودکی‌اش تحقق بخشیده است،
به کلام مادرش رجوع کرده است که:

میتیل لری اوگود اورگدمک ایچون دنیلر. الله بو میتیل
لردندیر کی بویوک آد- ساتلی کیشیلر آیاق تودموشدیر.

خانمی که خطاب به فراز نامان ایل سرافراز می‌گوید:
واری چاغیدا دبیرماتینگ آلت داشی تکین گوره ک
دایاناسینگ.

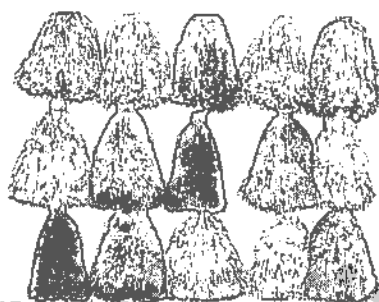
خانمی از تبار زناتی که پدرانشان چون پسران
جنگاور به آنان می‌نگریستند، چرا که اینان
در خیزاب‌های اجتماعی و سیاسی، در تیراندازی و
سوارتازی فرقی با برادران خود نداشتند.

خانمی که اشک چشمانش، سنگینی ابرهای سیاه
آسمان دلش را سبک کرده است، و او خود
احساس‌های خویش را با تنهایی ایلش تقسیم کرده است
و خود را چنین تسکین داده است که:
روزگردان هرنه گلسه خوش دبیرینگ

خانم فتانه مرادی از اویماق قاراقانلی از ایل
سرافراز برآمده است و خود را مدیون ایلش می‌داند و
من امروز بر خود می‌بالم که با نازش بگویم بی‌گمان
فرزندان ایل سرافراز نیز در آینده مدیون تلاش‌های
صافی ضمیرانه‌ی وی خواهند گشت.

دکتر ح. م. صدیق
تهران اردیبهشت ۱۳۸۷

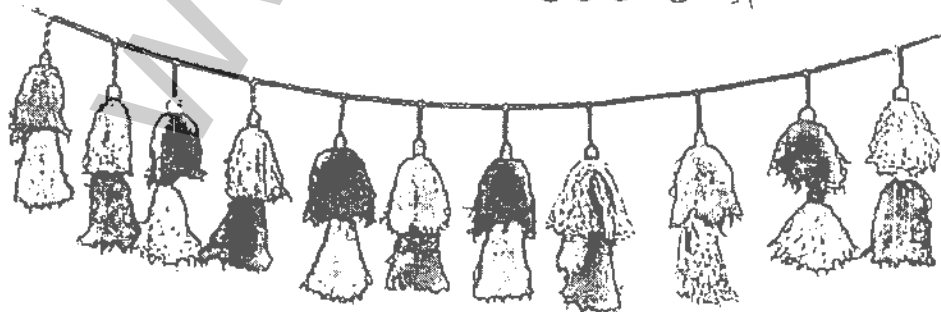

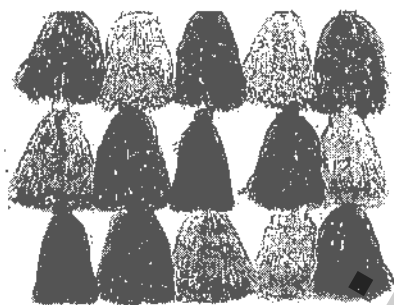
دکتر حسین محمد زاده صدیق دارای PHD در رشته زبان شناسی و ادبیات تطبیقی از دانشگاه استانبول در سال ۶۲ می باشد .

وی استاد دانشگاه های تهران و استاد زبان و ادبیات ترکی می باشند که مولف بیش از صد عنوان کتاب و هزاران مقاله تحقیقی هستند .

دکتر عضو انجمن زبان شناسان ترکیه ، عضو کانون نویسندگان جمهوری آذربایجان و رئیس کتابخانه پژوهشی دانش می باشند که در زمینه ادبیات و فولکلور قشقای دارای چند کتاب ، مقاله و سخنرانی در داخل و خارج بوده است . از مهم ترین آثار او :

- ترجمه کتاب دیوان لغات الترك اثر محمد کاشغری
  - کتاب قارا مجموعه منصوب به شیخ صفی الدین اردبیلی
  - تصحیح دیوان های نسیمی ، فضولی ، نباتی و ...
- دکتر محمد زاده صدیق برای اولین بار در ایران سه کتیبه ترکی باستان را خوانده ، ترجمه کرده و تحت نام یادمان های ترکی باستان ثبت کرده است .

فهرست :

- ۱۱..... باشکی سۆز
 ۱۷..... بۆیوگ آنامینگ آلینجاق اولدوزو
 ۲۳..... یاغیش قرئسینینگ تامدارى
 ۳۳..... سىید یحیایینگ جدی
 ۳۹..... دومان خانینگ آخر کی کۆچو
 ۴۷..... بور آلا قوزوم
 ۵۵..... پاشا بیگ قیزی
 ۶۵..... غریبینگ دیش گۆرمگی
 ۷۵..... بیر آل یازما تاریا
 ۸۱..... آتام چرخه
 ۸۷..... آل آپارماگ غیغیسی
 ۹۵..... بۆیوگ آنام اوگۆد لری
 ۱۰۵..... ننیه گۆلمیرم
 ۱۰۹..... منیم سۆره م
 ۱۱۳..... قره باش
 ۱۲۱..... اوۆچی
 ۱۲۷..... کۆینگ

